

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název práce:	Estimating patient's life expectancy after a successful kidney transplant using machine learning methods
Jméno autora:	Kyrylo Stadniuk
Typ práce:	bakalářská práce
Fakulta:	Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská (FJFI)
Katedra:	Katedra matematiky
Oponent práce:	Ing. Jiří Franc Ph.D.
Pracoviště oponenta práce:	Katedra matematiky, FJFI, ČVUT v Praze, Trojanova 13, 120 00 Praha 2

II. HODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH KRITÉRIÍ

Zadání	náročnější
<i>Hodnocení náročnosti zadání závěrečné práce.</i>	
Zadání bakalářské práce je velmi komplexní a ambiciózní. Student měl za úkol nejen zpracovat a analyzovat velká a cenzurovaná reálná data pomocí metod strojového učení, ale také dataset rozšířit, provést úpravy skórovacího algoritmu pro transplantace ledvin a na závěr integrovat výsledky do softwarového nástroje. Samotné zadání předpokládá součinnost třetích stran a klade velkou náročnost i na projektové řízení samotného projektu, aby byl zvládnutelný v rozsahu bakalářské práce.	

Splnění zadání	splněno
<i>Posuďte, zda předložená závěrečná práce splňuje zadání. V komentáři případně uveďte body zadání, které nebyly zcela splněny, nebo zda je práce oproti zadání rozšířena. Nebylo-li zadání zcela splněno, pokuste se posoudit závažnost, dopady a případně i příčiny jednotlivých nedostatků.</i>	
Zadání práce bylo víceméně splněno, ale mám k němu několik výhrad. V práci je příliš prostoru věnováno bodům 1 a 2 na úkor ostatních bodů, které definují samotný autorův přínos. V bodu 3 student měl za úkol předzpracovat a rozšířit datovou sadu, jelikož pak ale pracoval s jinými daty než bylo původně zamýšleno, není v práci zdůvodněno proč data již nerozšiřoval a proč je dále neupravoval vzhledem k jejich charakteru. Zadání je příliš restriktivní co se týče návrhu skórovacího algoritmu a integrace do TX Matching. Student tyto body částečně splnil, ale více se věnoval vlastní softwarové implementaci. Ocenil bych, kdyby bylo v práci vlastní řešení více diskutováno vzhledem k původnímu zadání, které bylo v některých bodech až příliš konkrétní.	

Zvolený postup řešení	vhodný s výhradami
<i>Posuďte, zda student zvolil správný postup nebo metody řešení.</i>	
Přestože v teoretické části jsou diskutovány tři různé přístupy (regrese, klasifikace, analýza přežití), je ve výsledné práci zvolen jen poslední z nich. Buď bych se od začátku zaměřil jen na něj, nebo pak ty ostatní implementoval a porovnal je mezi sebou. Když jim je v teorii věnováno tolik prostoru, je zdůvodnění, proč nebyly použity, velmi stručné. Největší a zásadní výhradu mám ale k samotnému přístupu k datům. Ta jsou sbírána za dlouhé časové období, přesto je s nimi v práci pracováno jako s nezávislými a stejně rozdělenými pozorováními. Jelikož je úkolem forecasting, je vždy potřeba ukázat a porovnávat predikce na budoucích datech vzhledem k trénovací množině. Zde tento základní princip ve zpracování dat pomocí ML nevidím. Dále mi v práci chybí podrobnější statistiky pro trénovací, testovací a validační sadu pro kontrolu možného přetřénování. Myslím, že se práce zaměřila více na implementaci MVP, než na řádnou analýzu, která ale měla být vzhledem k zadání a oboru studia prioritní.	

Odborná úroveň	průměrná
<i>Posuďte úroveň odbornosti závěrečné práce, využití znalostí získaných studiem a z odborné literatury, využití podkladů a dat získaných z praxe.</i>	
Metody strojového učení v analýze přežití nejsou standardním obsahem bakalářského studia, tudíž student musel většinu znalostí získat samostatně. Také způsob práce s velkými daty na výpočetním clusteru přesahuje klasický studijní rámec. Je	

otázkou nakolik byl student k daným řešením veden školitelem, který by měl mít v dané oblasti praktické znalosti a nakolik si musel cestu prošlapávat sám metodou pokus omyl.
Zvolené a prezentované metody jsou standardní co se týče aplikace na cenzorovaná data v analýze přežití, čemuž také odpovídá možnost použití knihovny scikit learn a absence potřeby implementovat vlastní řešení.

Formální a jazyková úroveň

průměrná

Posuďte správnost používání formálních zápisů obsažených v práci. Posuďte typografickou a jazykovou stránku.

Práce je psána dobrou a srozumitelnou angličtinou, ale úvodní a teoretické kapitoly jsou z mého pohledu často zbytečně rozsáhlé, zejména ve věcech, které pak nejsou v aplikační části použity. Bohužel to vede i k tomu, že není zachována konzistence značení co se týče označení features, nebo odhadovaných parametrů napříč jednotlivými sekcemi. U obrázků je často uvedena bez jednotková veličina time, nebo je špatný popis jako u 3.1.

Výběr zdrojů, korektnost citací

výborné

Vyjádřete se k aktivitě studenta při získávání a využívání studijních materiálů k řešení závěrečné práce. Charakterizujte výběr pramenů. Posuďte, zda student využil všechny relevantní zdroje. Ověřte, zda jsou všechny převzaté prvky řádně odlišeny od vlastních výsledků a úvah, zda nedošlo k porušení citační etiky a zda jsou bibliografické citace úplné a v souladu s citačními zvyklostmi a normami.

Zdroje jsou relevantní a jsou citovány správně, ale úvodní rešeršní pasáže se hodnotí v dnešní době generativní AI složitěji. Proto bych uvítal, kdyby se student více zaměřil na svůj přínos než na rešerši, která tvoří polovinu práce. V práci mi ale chybí více porovnání s podobnými analýzami ML metod pro data přežití, případně data selhání. Práci by jistě prospělo uvedení podobných přístupů u cenzurovaných dat, i když z jiných oblastí, než transplantace ledvin.

Další komentáře a hodnocení

Vyjádřete se k úrovni dosažených hlavních výsledků závěrečné práce, např. k úrovni teoretických výsledků, nebo k úrovni a funkčnosti technického nebo programového vytvořeného řešení, publikačním výstupům, experimentální zručnosti apod.

Jak již zaznělo, práce je velmi rozsáhlá a je vidět, že student musel odvést velké penzum práce z různých oblastí. Z mého pohledu by šlo některé pasáže, především v rešeršní části, vypustit a lépe čtenáři vysvětlit důvody pro zvolený přístup. Velmi oceňuji uvedení kódu na Githubu, kde je i vidět velké množství autorova kódu.

III. CELKOVÉ HODNOCENÍ, OTÁZKY K OBHAJOBĚ, NÁVRH KLASIFIKACE

Shrňte aspekty závěrečné práce, které nejvíce ovlivnily Vaše celkové hodnocení. Uveďte případné otázky, které by měl student zodpovědět při obhajobě závěrečné práce před komisí.

Celkově se práce nehodnotí snadno, jelikož díky ambicióznímu zadání a složitosti dát nebylo žádné přímé a snadné řešení. Je otázkou, jaké body byly pro studenta a jeho školitele klíčové a které naopak upozadili.

K obhajobě navrhuji následující otázky:

1-V práci je zmíněna metoda zobecněných lineárních modelů, které se používají v analýze přežití a Coxův PH model. Oba modely umožňují počítat poměr šancí a vliv jednotlivých proměnných. Jak oba modely spolu souvisí a jaký je mezi nimi rozdíl?

2-Jak byly zpracovány interakce mezi jednotlivými proměnnými a lze z modelů některé silné interakce vyšších řádů vyčíst?

3-Jak se testovala nezávislost a stejné rozdělení dat (iid) a pokud data nejsou iid, jak bylo naloženo s train/val/test rozdělením datasetu vzhledem k časové proměnné sběru dat?

4-Můžete v rámci obhajoby ukázat zkoumané metriky a křivky (obr. 4.1 -4.4) nikoli napříč jednotlivými modely na testovací sadě, ale pro jednotlivé modely na trénovací, validační a testovací sadě?

5-Byla provedena kalibrace modelu co se týče predikovaných pravděpodobností přežití pro dané období? Jsou výsledné modely dobře kalibrovány? Pokud možno při obhajobě ukažte.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem hodnotím práci klasifikačním stupněm C, ale pokud student zodpoví uvedené otázky a prokáže orientaci v dané oblasti během obhajoby, jsem ochoten kvůli rozsahu práce a složitosti zadání, klasifikaci během obhajoby posunout.

Předloženou závěrečnou práci hodnotím klasifikačním stupněm **C - dobře**.

Datum: 20.8.2024

Podpis:

